

ZAŁĄCZNIK NR 5 – WYTYCZNE UBEZPIECZENIOWE

1. Wykonawca zobowiązany jest do posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej przez Wykonawcę działalności i posiadanego mienia. Zleceniodawca nie wymaga zawarcia polisy dedykowanej (pod kontrakt).
2. Ubezpieczenie, o którym mowa w ust. powyżej, będzie spełniać co najmniej warunki określone w Tabeli nr 1. Ubezpieczenia obowiązkowe będą spełniały warunki określone we właściwych przepisach prawa.
3. Jeżeli spełnienie wymogów określonych w niniejszym Załączniku nie jest możliwe ze względu na zachodzące zmiany na rynku ubezpieczeń lub brak możliwości zakupu takiej ochrony ubezpieczeniowej na rozsądnych handlowo warunkach, Strony podejmą działania w celu uzgodnienia zmian warunków ubezpieczenia określonych w niniejszym Załączniku, przy założeniu utrzymania najszerszego możliwego zakresu ochrony ubezpieczeniowej dostępnego na rynku ubezpieczeniowym.
4. Wykonawca zobowiązany jest przekazać kopie umowy ubezpieczenia (polisy) lub innego dokumentu (certyfikat, zaświadczenie, itp.) wystawionej przez ubezpieczyciela potwierdzającej istnienie ochrony ubezpieczeniowej w wymaganym zakresie wraz z mającymi do nich zastosowanie ogólnymi / szczególnymi warunkami ubezpieczenia, o ile z treści tych dokumentów jednoznacznie wynika potwierdzenie spełnienia wymagań określonych w niniejszym Załączniku w dniu zawarcia Umowy.
5. Wykonawca jest zobowiązany przedstawiać kopie umowy ubezpieczenia (polisy) lub innego dokumentu (certyfikat, zaświadczenie, itp.) wystawionej przez ubezpieczyciela potwierdzającej zachowanie ciągłości ochrony ubezpieczeniowej w wymaganym okresie najpóźniej w dniu zakończenia okresu ubezpieczenia aktualnych umów ubezpieczenia.
6. Jeżeli w terminie określonym powyżej Wykonawca nie dostarczy wymaganych dokumentów, Zleceniodawca może wstrzymać prace ze skutkiem natychmiastowym, w szczególności odmówić wpuszczenia Wykonawcy na teren budowy lub wstrzymać płatności za kolejne etapy realizacji Umowy do czasu spełnienia przez Wykonawcę wszystkich wymogów ubezpieczeniowych. Jeżeli wstrzymanie prac skutkować będzie opóźnieniem w ich wykonaniu, będzie to uznane za opóźnienie zawinione przez Wykonawcę, a wstrzymanie płatności nie będzie powodować obowiązku Zleceniodawcy zapłaty odsetek za zwłokę.
7. Wraz z dokumentami i w terminach, o których mowa powyżej oraz w ciągu 7 dni na każde żądanie Zleceniodawcy zgłoszone w wymaganym Umową okresie zachowania ciągłości ochrony ubezpieczeniowej, Wykonawca przekaże zaświadczenie wystawione przez ubezpieczyciela potwierdzające brak zaległości w zakresie płatności składki lub rat składki.
8. Niedostarczenie Zleceniodawcy dokumentów potwierdzających spełnienie wymogów wynikających z niniejszego Załącznika w wymaganym terminie, nie zawarcie umowy ubezpieczenia lub niezapewnienie ciągłości ochrony ubezpieczeniowej bądź zawarcie umów ubezpieczenia na warunkach niespełniających wymagań postawionych w niniejszym Załączniku stanowi istotne naruszenie Umowy.
9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8 powyżej Zleceniodawca ma prawo do zawarcia lub przedłużenia umów ubezpieczenia na rzecz Wykonawcy i obciążenia go kosztami składek ubezpieczeniowych lub potrącenie ich z wynagrodzenia Wykonawcy lub z zabezpieczenia należytego wykonania Umowy, pod warunkiem uprzedniego wezwania Wykonawcy do wykonania ww. obowiązku i za wyznaczeniem dodatkowego terminu na jego wykonanie nie krótszego niż 7 dni kalendarzowych.

10. W każdym czasie realizacji Umowy Zleceniodawca może żądać od Wykonawcy przedłożenia pisemnej informacji ubezpieczyciela o rzeczywistej wysokości sumy gwarancyjnej / sumy ubezpieczenia / limitu odpowiedzialności.

TABELA NR 1

MINIMALNE WYMAGANE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZONEJ PRZEZ WYKONAWCĘ DZIAŁALNOŚCI I POSIADANEGO MIENIA

Lp.	Zagadnienie	Minimalny wymóg
1.	Ubezpieczony	Wykonawca
2.	Wykonawcy działający wspólnie	<p>W przypadku Wykonawców działających wspólnie (np. w formie konsorcjum) wymóg dotyczący ubezpieczenia OC powinien zostać spełniony w następujący sposób:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprzez przedstawienie spełniającej wszystkie wymogi Umowy oraz niniejszego Załącznika, polisy, na której jako ubezpieczeni (współubezpieczeni) wskazani zostaną wszyscy członkowie konsorcjum, albo - poprzez przedstawienie spełniających wszystkie wymogi Umowy oraz niniejszego Załącznika indywidualnych polis każdego z członków konsorcjum. <p>[Odpowiedzialność solidarna]</p> <p>Umowa ubezpieczenia nie może wyłączać ani w żaden sposób ograniczać odpowiedzialności ubezpieczyciela w zakresie, w jakim Wykonawcy ponoszą wobec Zleceniodawcy odpowiedzialność solidarną z pozostałymi Wykonawcami.</p>
3.	Ubezpieczone ryzyko / Ubezpieczona działalność	<p>Ubezpieczona działalność musi być tożsama z przedmiotem działalności niezbędnej do wykonania Umowy zawartej ze Zleceniodawcą (Przedmiotem i zakresem Umowy).</p> <p>Z ochrony ubezpieczeniowej odpowiedzialności cywilnej Wykonawcy nie może być wyłączone ryzyko związane z realizacją Umowy.</p>
4.	Okres ubezpieczenia	<p>Od podpisania Umowy lub rozpoczęcia jej realizacji w zależności, co nastąpi wcześniej), przez cały okres obowiązywania Umowy oraz dodatkowo przez okres rękojmi i gwarancji.</p> <p>[Polisy roczne]</p> <p>Dopuszcza się polisy roczne pod warunkiem ich kontynuowania i zachowania ciągłości ochrony ubezpieczeniowej, co najmniej przez powyższy okres.</p>
5.	Przedmiot ubezpieczenia	Odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego z tytułu prowadzenia działalności oraz posiadanego mienia

		<p>obejmująca szkody wyrządzone przez ubezpieczonego osobom trzecim z tytułu czynów niedozwolonych (odpowiedzialność deliktowa) oraz z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (odpowiedzialność kontraktowa), w postaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szkód rzeczowych (rozumianych, jako uszkodzenie, zniszczenie lub utrata rzeczy), - szkód osobowych (rozumianych, jako utrata życia, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia), - czystych strat finansowych (ang. pure financial loss) rozumianych, jako inne straty finansowe nie będące szkodą rzeczową ani szkodą osobową, <p>które obejmują zarówno szkody rzeczywiste (damnum emergens), jak i utracone korzyści (lucrum cessans) będące ich następstwem.</p>
6.	Suma ubezpieczenia (gwarancyjna)	<p>1.000.000,00 PLN na jedno i wszystkie zdarzenia.</p> <p>Dla czystych strat finansowych dopuszcza się limit odpowiedzialności w ramach sumy gwarancyjnej w wysokości nie niższej niż 50% minimalnej wymaganej sumy gwarancyjnej.</p>
7.	Podlimity odpowiedzialności	<p>Wprowadzenie w umowie / polisie podlimitu odpowiedzialności w zakresie minimalnych wymogów ubezpieczeniowych jest dopuszczalne wyłącznie w przypadkach wyraźnie wskazanych w niniejszych wymogach.</p> <p>[Zastosowanie niższego podlimitu odpowiedzialności]</p> <p>Na pisemny, odpowiednio uzasadniony wniosek Wykonawcy, Zleceniodawca może wyrazić zgodę na zastosowanie dla danego ryzyka podlimitu odpowiedzialności lub obniżenie dopuszczalnego podlimitu odpowiedzialności.</p>
8.	Franszyzy	<p>Wysokość i rodzaje franszyz powinny być zgodne z aktualnym standardem rynkowym i uwzględniać charakter i rozmiar ryzyka związanego z realizacją Przedmiotu Umowy oraz potencjał Wykonawcy w zakresie pokrycia ewentualnych roszczeń we własnym zakresie.</p> <p>W odniesieniu do szkód osobowych nie będzie występował udział własny/franszyza.</p>
9.	Wymagany zakres ubezpieczenia	<p>Wymagane rozszerzenia zakresu ubezpieczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) odpowiedzialność z tytułu szkód wyrządzonych w wyniku rażącego niedbalstwa, b) ryzyko szkód powstałych po przekazaniu robót budowlanych, dostaw lub usług wynikłe z nienależytego wykonania zobowiązania lub z

		<p>czynu niedozwolonego (tzw. „completed operations”),</p> <p>c) ryzyko szkód w mieniu przekazanym w celu wykonania usługi, np. remontu, obróbki, budowy, odbudowy, naprawy, testów lub innych podobnych czynności lub prac,</p> <p>d) ryzyko szkód w mieniu powierzonym (pozostającym w pieczy lub pod kontrolą Wykonawcy, podwykonawców lub dalszych podwykonawców),</p> <p>e) ryzyko szkód w środowisku naturalnym,</p> <p>f) ryzyko szkód wyrządzonych we wszelkich instalacjach, urządzeniach, w tym podziemnych, także w mediach,</p> <p>g) ryzyko szkód podniesionych przez pracowników zaangażowanych w realizację Przedmiotu Umowy (OC Pracodawcy),</p> <p>h) ryzyko szkód wyrządzonych przez maszyny budowlane, pojazdy wolnobieżne i inne niepodlegające obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.</p>
<p>10.</p>	<p>Uzupełniający zakres ubezpieczenia</p>	<p>O ile wynika to z Przedmiotu lub zakresu Umowy, specyfiki wykonywanych w ramach jej realizacji prac, zadań oraz czynności lub też o ile jej realizacja przez Wykonawcę wiąże się z wystąpieniem któregośkolwiek z wymienionych niżej ryzyk, do zakresu ubezpieczenia powinno zostać włączone:</p> <p>a) ryzyko szkód wyrządzonych przez podwykonawców lub dalszych podwykonawców,</p> <p>b) odpowiedzialność za szkody spowodowane wadą produktu dostarczonego w ramach Umowy,</p> <p>c) ryzyko szkód w nieruchomościach Zleceniodawcy, z których Wykonawca korzysta na podstawie najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy,</p> <p>d) ryzyko szkód w ruchomościach Zleceniodawcy, z których Wykonawca korzysta na podstawie najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy,</p> <p>e) ryzyko szkód spowodowanych wibracją,</p> <p>f) ryzyko szkód spowodowanych osunięciem lub zapadaniem się ziemi,</p> <p>g) ryzyko szkód spowodowanych przez prace wyburzeniowe, rozbiórkowe,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> h) ryzyko szkód spowodowanych przez działanie młotów pneumatycznych, i) ryzyko szkód powstałych podczas załadunku i rozładunku, j) ryzyko szkód spowodowanych przez działanie środków wybuchowych, k) ryzyko szkód powstałych wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych, l) ryzyko szkód w dokumentach, planach, zbiorach archiwalnych – dopuszczalny podlimit odpowiedzialności nie niższy niż 50% minimalnej wymaganej sumy gwarancyjnej.
11.	Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności	Wyłączenia i ograniczenia odpowiedzialności są dopuszczalne w zakresie zgodnym z aktualną dobrą praktyką rynkową, przy czym z ochrony nie może być wyłączona jakakolwiek działalność tożsama z przedmiotem lub zakresem niniejszej Umowy, lub która jest niezbędna dla należytego wykonania niniejszej Umowy.
12.	Zakres terytorialny	Rzeczpospolita Polska
13.	Regres ubezpieczeniowy	Ubezpieczyciel zrzeknie się prawa do regresu ubezpieczeniowego wobec Zleceniodawcy z tytułu odszkodowań wypłaconych w związku z realizacją Umowy.